

2022/1. számú

**TÁJÉKOZTATÓ
A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KIFIZETŐHELYEK RÉSZÉRE**

**az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötésével
összefüggésben**

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 49/A. § (1) bekezdése 2022. január 1-jétől lehetővé teszi egy új típusú megállapodás megkötését. A csecsemőgondozási díjra, gyermekgondozási díjra, örökbefogadói díjra jogosultsághoz szükséges, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) által meghatározott előzetes 365 napi biztosítási idő szerzése céljából az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet (a továbbiakban: SR.) hatálya alá tartozó szolgálati jogviszonyban állt személy megállapodást (a továbbiakban: **anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás**) köthet.

Az egységes jogértelmezés biztosítása céljából az alábbiakban ismertetjük az új jogintézménnyel összefüggő - a társadalombiztosítási kifizetőhely feladatellátását érintő - szabályokat.

1) A megállapodás megkötésének lehetősége

Az új megállapodás-kötési lehetőség **kizárólag** azokat a személyeket érinti, akik az Európai Unió önálló biztosítási rendszerének a tagjai voltak (például az Európai Parlamentben, Európai Bizottságban, stb. dolgoztak) korábban. Ezen biztosítási rendszer nem tartozik a közösségi koordinációs rendeletek hatálya alá, így a különböző uniós intézményekben szerzett biztosítási idők nem vehetők figyelembe a pénzbeli egészségbiztosítási ellátások iránti kérelmek elbírálása során. Ha azonban ebből kifolyólag az igénylő - előzetes 365 napi biztosítás idő hiányában - nem válna jogosulttá csecsemőgondozási díjra, gyermekgondozási díjra vagy örökbefogadói díjra, akkor **2022. január 1-jétől lehetősége van megállapodást kötni az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására.**

Ha a biztosított már a csecsemőgondozási díjra való jogosultság megállapítása érdekében megkötötte a megállapodást, és később ugyanazon biztosított kéri a gyermekgondozási díjat is, ez utóbbi ellátásra való jogosultság megállapítása érdekében nincs szükség újabb megállapodás kötésére. **A gyermekgondozási díj iránti kérelem elbírálása során tehát a csecsemőgondozási díjra való jogosultság megszerzése érdekében megkötött megállapodásban foglaltakat figyelembe kell venni.**

2) A megállapodás megkötésére jogosult szerv

Az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodást a megállapodást kötő személy **lakóhelye szerint illetékes egészségbiztosítási szervként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatallal**, magyarországi lakóhely hiányában az egészségbiztosítási szervként eljáró fővárosi kormányhivatallal kell megkötni.

A megállapodás megkötéséhez szükségessé válhat, hogy a lakóhely szerinti kormányhivatal adatokat kérjen be a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj iránti kérelmet elbíráló társadalombiztosítási kifizetőhelytől. A megállapodás megkötését (illetve a járulék befizetését) követően pedig szintén szükségessé válhat adat-, illetve iratátadás (csak ezúttal a kifizetőhely irányban).

3) A megállapodás iránti kérelem biztosított általi benyújtása

A megállapodás megkötésének a kezdeményezése céljából a Magyar Államkincstár új formanyomtatványt rendszeresített „Kérelem anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötése iránt” elnevezéssel. A nyomtatvány elérhető a Magyar Államkincstár hivatalos honlapján.

A megállapodás iránti kérelem benyújtható személyesen vagy postai úton, illetve az ügyfélnek lehetősége van arra is, hogy a kérelmet az illetékes kormányhivatalnál elektronikusan - az e-papír szolgáltatáson keresztül - terjessze elő.

4) A társadalombiztosítási kifizetőhely feladatai

A Tbj. 49/A. §-ának az alkalmazhatósága érdekében a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, illetve örökbefogadói díj iránti kérelmet elbíráló társadalombiztosítási kifizetőhelynek **napra pontosan meg kell határoznia, hogy a korábban az SR. hatálya alá tartozó személynek hány nap hiányzik a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díjra való jogosultsághoz szükséges 365 nap biztosítási időhöz.** E mellett előzetesen (tehát még a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj iránti kérelem elbírálásáról szóló határozat meghozatala előtt) **meg kell határozni az ellátás naptári napi alapját is.** Ezen 2 érték ismeretében fogja tudni megállapítani a megállapodás megkötésére hatáskörrel rendelkező hatóság a fizetendő járulék összegét.

Abban az esetben, ha a pénzbeli egészségbiztosítási ellátás megállapítása társadalombiztosítási kifizetőhely hatáskörébe tartozik, úgy a lakóhely szerinti kormányhivatal megkereséssel fog fordulni a társadalombiztosítási kifizetőhelyhez. **A kifizetőhelynek kell megadnia a megállapodás megkötéséhez szükséges - előző bekezdésben részletezett - adatokat.**

Ha az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötésére sor került, úgy **a járulék befizetését követően a kormányhivatal megküldi a kifizetőhely részére a megállapodás egy hiteles másolati példányát, és tájékoztatást nyújt a járulék befizetéséről.**

Ha a kifizetőhely előtt folyamatban lévő eljárásban felmerül, hogy a biztosított az SR. hatálya alá tartozott a gyermek születését (vagy örökbefogadói díj esetén a nevelésbe vételét) megelőző két éven belül, akkor tájékoztatást kell nyújtani részére a megállapodás megkötésének a lehetőségéről - feltéve, hogy a nélkül a biztosított nem rendelkezne a jogosultsághoz szükséges előzetes 365 nap biztosítási idővel. Abban az esetben, ha a biztosított élni kíván a megállapodás

megkötésének a lehetőségével, **célszerű kérnie a társadalombiztosítási kifizetőhelytől, hogy a megállapodás megkötéséig a folyamatban lévő hatósági eljárás kerüljön szüneteltetésre.** Az eljárás szüneteléséről a kifizetőhelynek végzésben kell döntenie. Az eljárást az ügyfél erre irányuló kérését követően kell folytatni (szünetelés esetén az eljárás folytatásáról végzést hozni nem kell).

Az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötésére sor kerülhet akkor is, ha az előzetes 365 napi biztosítási idő hiányában a kifizetőhely már elutasította a biztosított csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj vagy örökbefogadói díj iránti kérelmét. Ezt a lehetőséget a törvény a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj vagy örökbefogadói díj elutasításáról rendelkező **határozat közlését követő 30 napig** (vagyis azon időpontig, amelyig a döntéssel szemben jogorvoslat - közigazgatási per - lenne kezdeményezhető) **teszi lehetővé.**

Ha a pénzbeli egészségbiztosítási ellátás iránti kérelem elutasításra került, azonban a törvény szerinti határidőn belül a biztosított megállapodást köt az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására, úgy **a kifizetőhelynek az elutasító határozatát vissza kell vonnia, és ismételten el kell bírálni a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj vagy örökbefogadói díj iránti kérelmet.**

5) Átmeneti szabályok

Az új típusú megállapodással összefüggésben a Tbj. átmeneti szabályokat is tartalmaz, amelyek szükségessé tehetik a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj tárgyában korábban meghozott - elutasító - határozat felülvizsgálatát:

- Az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás a 2022. január 1-jét megelőző időszakra is megköthető.
- A Tbj. 49/A. §-t a 2022. január 1-jén véglegessé vált határozattal le nem zárt ügyekben is alkalmazni kell azzal, hogy ha a kérelmező az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötésének igényét a határozat véglegessé válását megelőzően bejelenti, az eljárást az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötéséig, de legkésőbb 2022. március 31-éig fel kell függeszteni.
- Ha a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj vagy az örökbefogadói díj iránt 2021. évben benyújtott kérelmet jogosultság hiányára tekintettel utasították el, az igénylő 2022. március 31-éig kezdeményezheti az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötését a 2022. január 1-jét megelőző időszakra. A csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj, illetve az örökbefogadói díj igénylése iránt az anyasági pénzbeli ellátás biztosítására irányuló megállapodás megkötését követően ismételten benyújtott kérelmet úgy kell tekinteni, mintha az eredeti igénybejelentés időpontjában nyújtották volna be.

Budapest, 2022. január 31.

Magyar Államkincstár